

Sõlme keerdunud keelepoliitika

Riiklik poliitika vene keelt rääkivate inimeste valutust sulatamisest eesti ühiskonda näib jõudvat ummikusse, kui isegi vene koolides õpilastele eeskuju andvad õpetajad ei suuda riigikeelt keskmisel tasemel omandada.

Tallinna kesklinna ja Lasnamäe koolidest avastatud 150 võltsitud keeletunnistust kasutavat õpetajat sisendavad vene gümnaasiumide õppuritele pigem tunnet, et Eestis on võimalik suure vene kogukonna tõttu edukalt elada ka riigikeelt oskamata.

Õpetajatest petturite suur hulk hämmastas ka haridusminister Mait Klaassenit, kes tunnistas otsesõnu, et alles tänavu on riik esimest korda tõsisemalt pööranud tähelepanu kooliõpetajate keeleõppele, eraldades selleks paar miljonit krooni. Summa pole suur, kuid on hädavajalik suurendamiseks eesti keele kandepinda vene koolides, kus ka eestlasest õpetajad eelistavad suhtlemistõrgete vältimiseks kolleegidega vene keeles rääkida.

Olude sünnil on Eestis tõesti võimalik kodus, koolis, tööl või igapäevaelus eesti keeleta läbi ajada. Seepärast lasub suur osa selgitustööst õpetajatel, kel on täita tähtis roll hoolealustele riigikeele vajaduse põhjendamisel.

Haridusministeerium on seadnud sihiks viia 2007. aastaks keeleõpetus vene koolides tasemeni, kus keskkooli lõpetanud saaksid soovi korral edukalt jätkata teadmiste omandamist eesti keeles.

"Praegust olukorda arvestades on ülesanne küll raske, kuid täidetav," on minister Klaassen kõigele vaatamata optimistlik.

Haridusministri optimismile saab leida pooldavaid argumente, sest umbkeelsuse vohamise kattevarjus on muulaste keeleoskus siiski aasta-aastalt paranenud. Küsitav on, kui suur osa olukorra paremaks muutumisel on olnud teadlikul keelepoliitikal.

Pigem on riigi tööd aidanud teha vene keelt kõnelevates inimestes üha süvenev arusaam, et korralik riigikeele oskus on eneseteostamise ning eduka karjääritegemise üks eeldusi.

Ilmselt on keelepoliitikaga tegelevad ametnikud mõistnud, et Eestis elavaid vanema põlvkonna venelasi on raske, kui mitte tänamatu töö eesti keelt rääkima koolitada. Neil on vähem motivatsiooni kui noortel, keda ei paina eelarvamused ning kes asetavad keeleõpingutele rõhku just tulevikku silmas pidades.